

«GUIES D'IMPULS DE CLE AMB FIGURA JURÍDICA»

JORNADES DE COMUNITATS LOCALS D'ENERGIA
A LES COMARQUES GIRONINES

Eudald Hueso Guimerà
Tècnic OTE Ripollès
DIJOURS 16 NOVEMBRE DE 2023

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**

Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva
Diputació de Girona

Diputació de Girona

NOU MODEL ENERGÈTIC RENOVABLE, LOCAL I PARTICIPAT

El 2016 la Comissió Europea en el marc del “Paquet d'Hivern” va proposar situar a la **ciutadania al centre de la transició energètica**. En concret, la Directiva de foment d'energies renovables exigeix que els Estats membres garanteixin als consumidors el **dret a produir, consumir, emmagatzemar i vendre la seva pròpia energia renovable**.

- **Reial Decret 244/2019**, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica.
- Establiment d'un marc regulador de les **comunitats energètiques** (en curs) → **Figura jurídica**

Aquest context favorable ha facilitat l'aparició dels primers projectes d'autoconsum col·lectiu ciutadà i les primeres comunitats locals d'energia

EL ROL DELS AJUNTAMENTS EN LA PROMOCIÓ DE LES COMUNITATS ENERGÈTIQUES

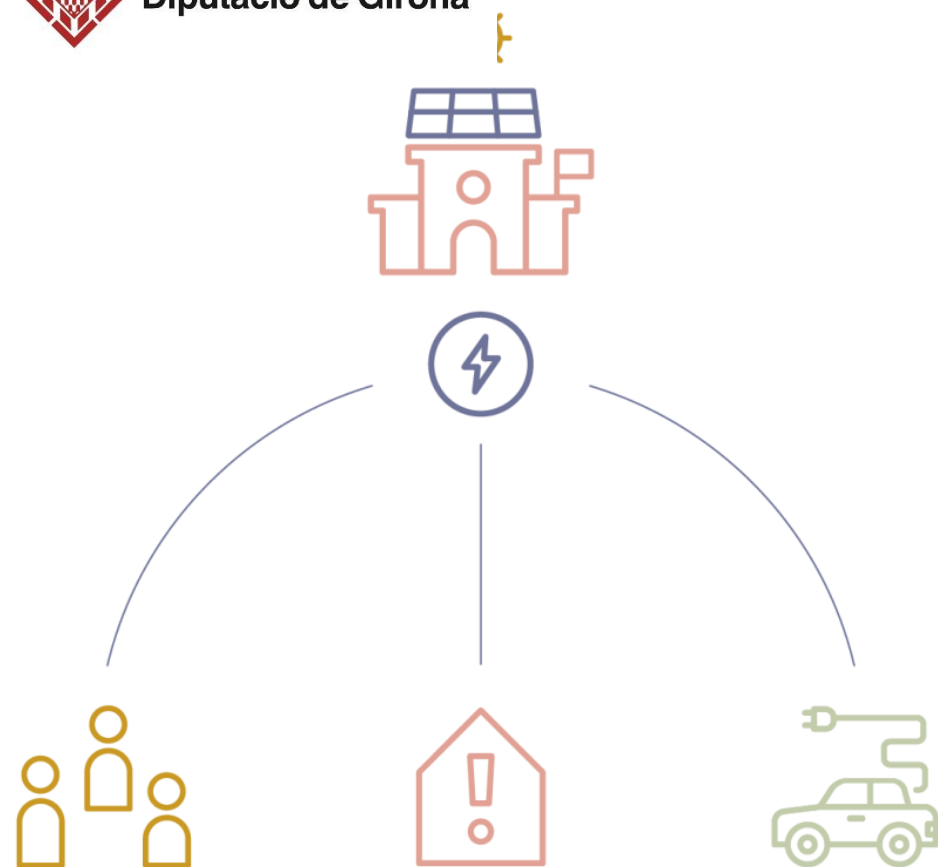
AJUNTAMENT COM A IMPULSOR O FACILITADOR

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**
Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva
Diputació de Girona

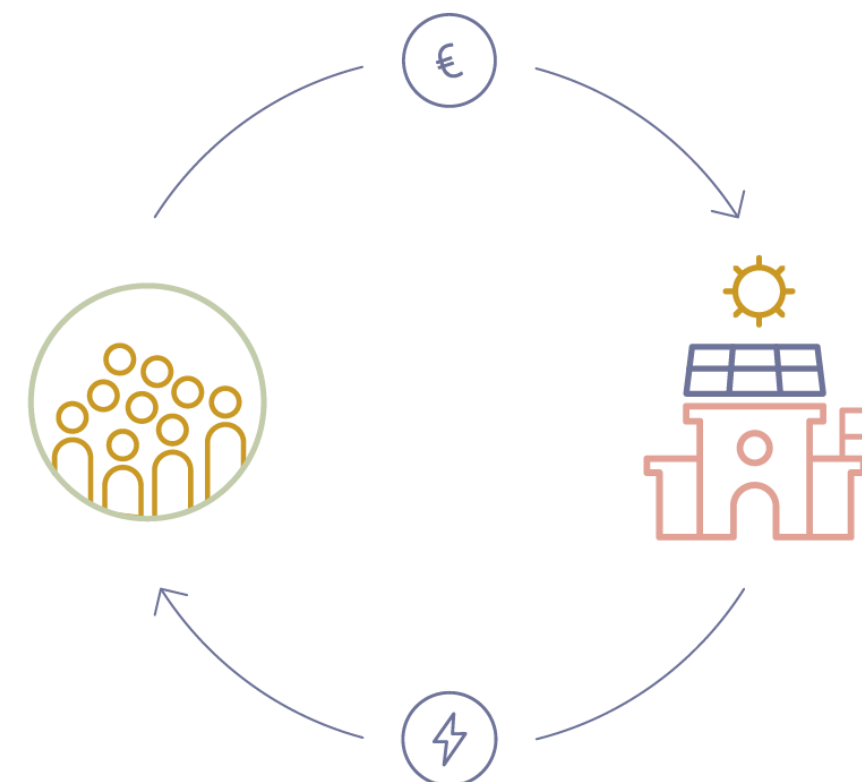

Diputació de Girona

AJUNTAMENT IMPULSOR

L'ajuntament instal·la plaques en un equipament públic que subministren energia als edificis municipals i als veïns que es troben en un radi de 2km de la instal·lació. L'ajuntament fa un concurs per la **cessió temporal d'ús** privatiu d'una part de la instal·lació i establirà quotes de participació i unes taxes per repartir la producció d'aquesta instal·lació.

AJUNTAMENT FACILITADOR

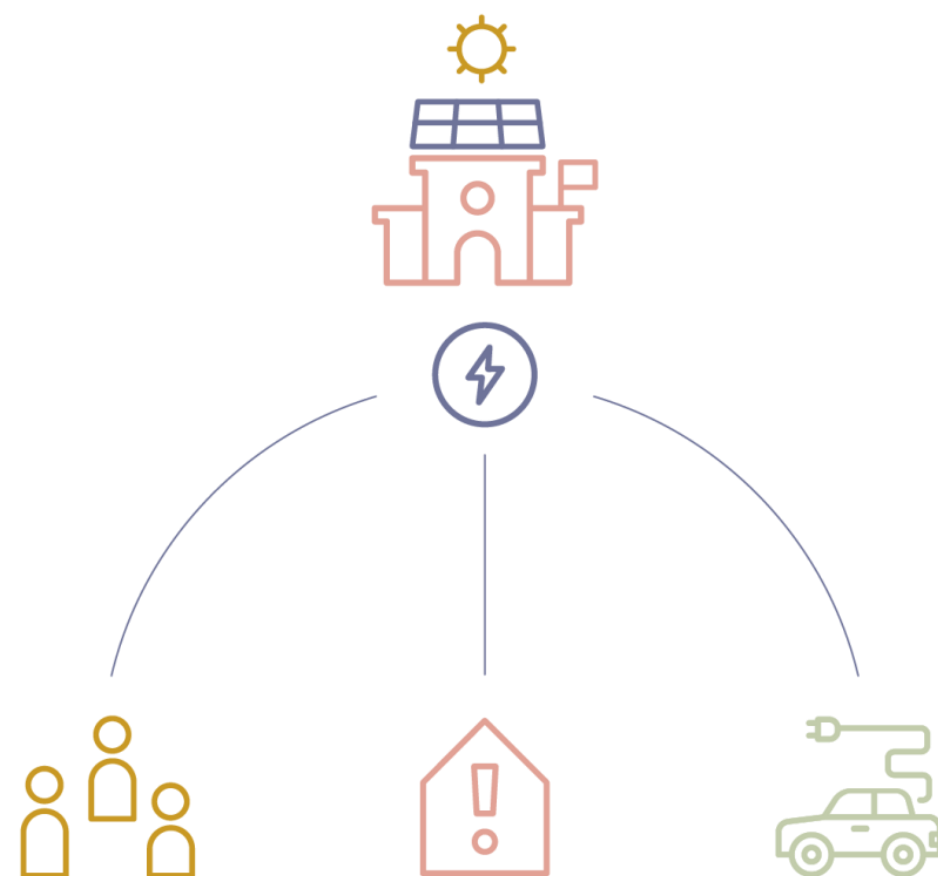
L'ajuntament cedeix cobertes (o instal·lacions) públiques a Comunitats Locals d'energia, **constituïdes com a entitats jurídiques sense ànim de lucre** (cooperatives, associacions, etc) per la producció fotovoltaica.

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**
Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva
Diputació de Girona

Diputació de Girona

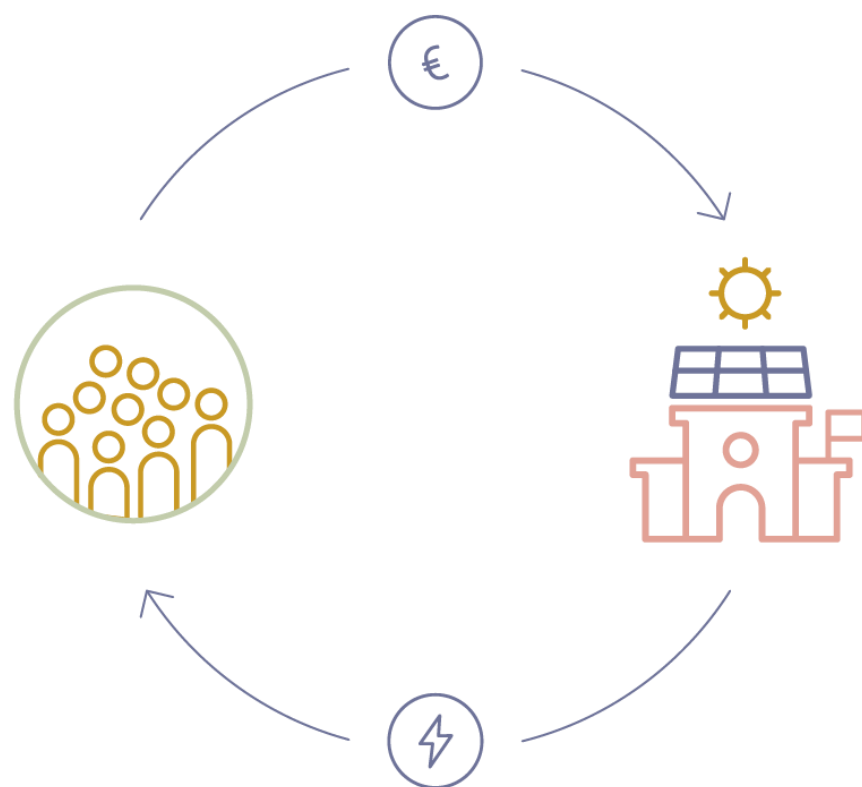
AJUNTAMENT IMPULSOR

PUNTS FORTS

- No cal figura jurídica
- Model fàcilment replicable municipi a municipi
- Seguretat per al ciutadà, hi ha l'ajuntament al darrere
- Permet arribar fàcilment a la ciutadania
- No requereix inversió inicial per part del ciutadà
- Alt valor pedagògic i exemplificador
- Lideratge vers les dificultats dels primers projectes

PUNTS FEBLES

- Limitació pel que fa a capacitat de creixement
- Limitacions administració pública
- No existeix la figura jurídica (ajuts CE)

AJUNTAMENT FACILITADOR

PUNTS FORTS

- Veritable apoderament ciutadà
- Accelera l'inici dels projectes de la CE → Dificultat de trobar cobertes
- Potencial de creixement
- Existeix figura jurídica: Possibilitat d'accés a subvencions CE

PUNTS FEBLES

- Paper actiu de la ciutadania que requereix implicació, aprenentatge i expertesa.
- Pot generar desconfiança i incertesa
- Dificultats obtenció capital per a les inversions

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**

Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva
Diputació de Girona

Diputació de Girona

MAPA D'INICIATIVES DE COMUNITATS LOCALS D'ENERGIA (AUTOCONSUMS COMPARTITS)

Estat d'activació de les 130 iniciatives acompanyades o
identificades a les comarques gironines

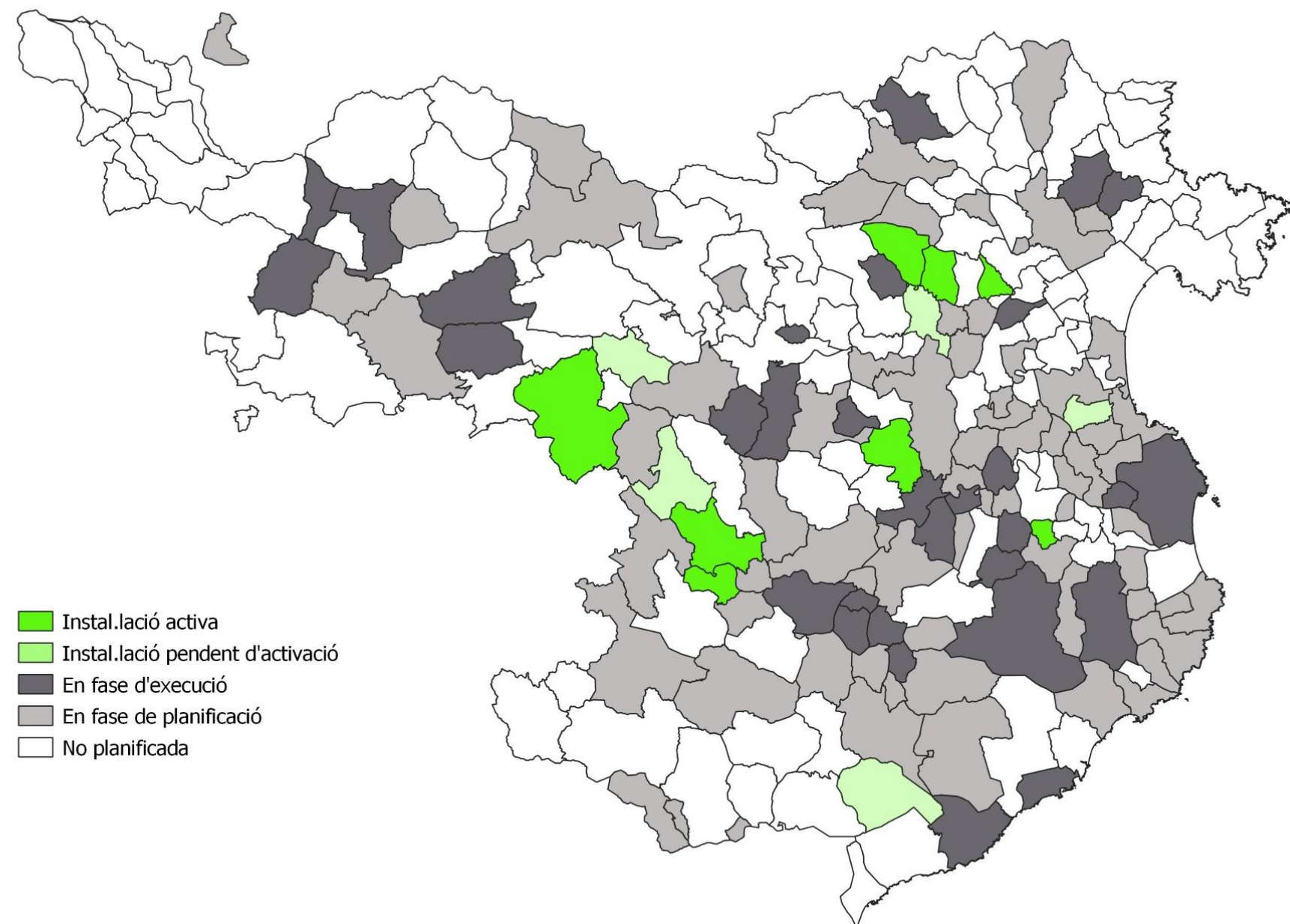
ACTIVES O PENDENTS D'ACTIVACIÓ 10%

EN FASE D'EXECUCIÓ 29%

EN FASE DE PLANIFICACIÓ 61%

- Instal.lació activa
- Instal.lació pendent d'activació
- En fase d'execució
- En fase de planificació
- No planificada

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**

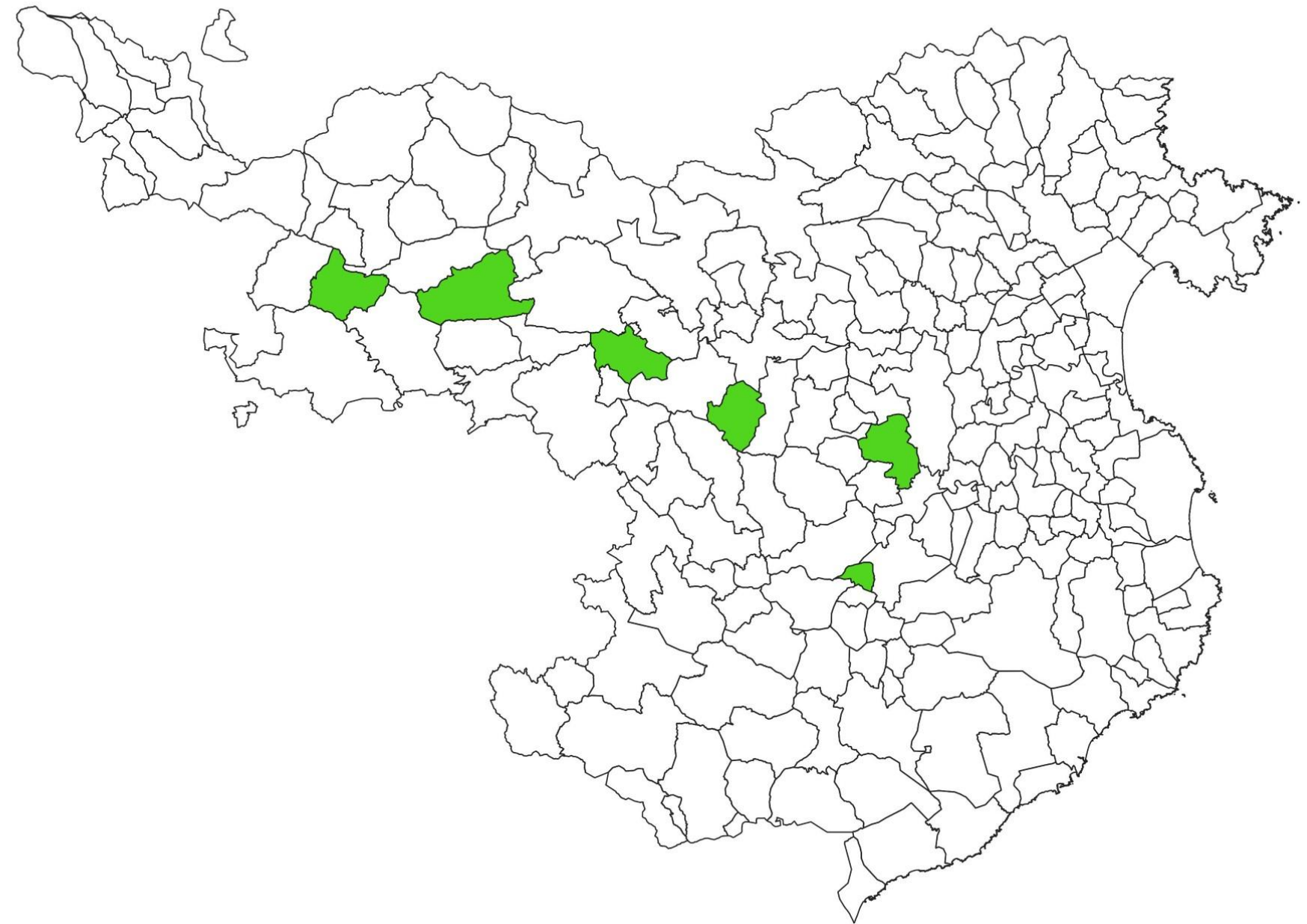
Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva
Diputació de Girona

Diputació de Girona

MAPA DE COMUNITATS ENERGÈTIQUES AMB FIGURA JURÍDICA

Actualment ja tenim identificades **6** iniciatives
ciutadanes ja constituïdes com a comunitats
energètiques, si bé, el nombre de projectes
desenvolupats és molt baix.

Titular de la instal·lació fotovoltaica: **Ajuntament**

Mecanisme emprat per compartir l'energia: **Autoconsum Col·lectiu amb connexió a la xarxa interior d'un consumidor i altres consumidors a través de xarxa amb excedents i acollit a compensació simplificada dels excedents (RD 244/2019).**

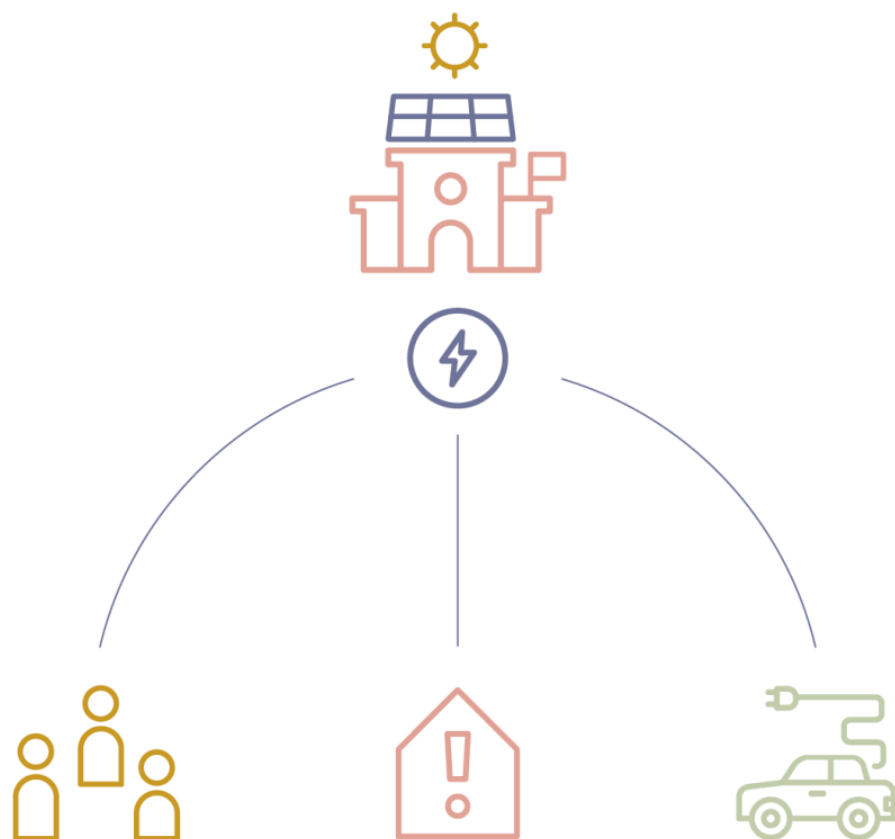

Figura jurídica: **No**

Qui pot consumir l'energia generada: **equipaments municipals, veïns, comerços... Via coeficients de repartiment.**

Beneficis: Ser copartícps de la generació d'energia renovable promoguda per l'ajuntament. Poder consumir l'energia generada en el moment de la seva generació i injectar la sobrant a la xarxa elèctrica, beneficiant-se de la compensació d'excedents que la comercialitzadora contractada per cada participant faci amb el valor afegit de poder accedir a una plataforma digital amb la informació sobre consums i generació fotovoltaica individualitzada...

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**
Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva
Diputació de Girona

Diputació de Girona

AJUNTAMENT IMPULSOR

Normativa legal i reglamentària patrimonial:

✓ Decret 336/1988, pel qual s'aprova el **reglament de patrimoni dels ens locals**.

✓ Llei 33/2003, de **patrimoni de les administracions públiques**

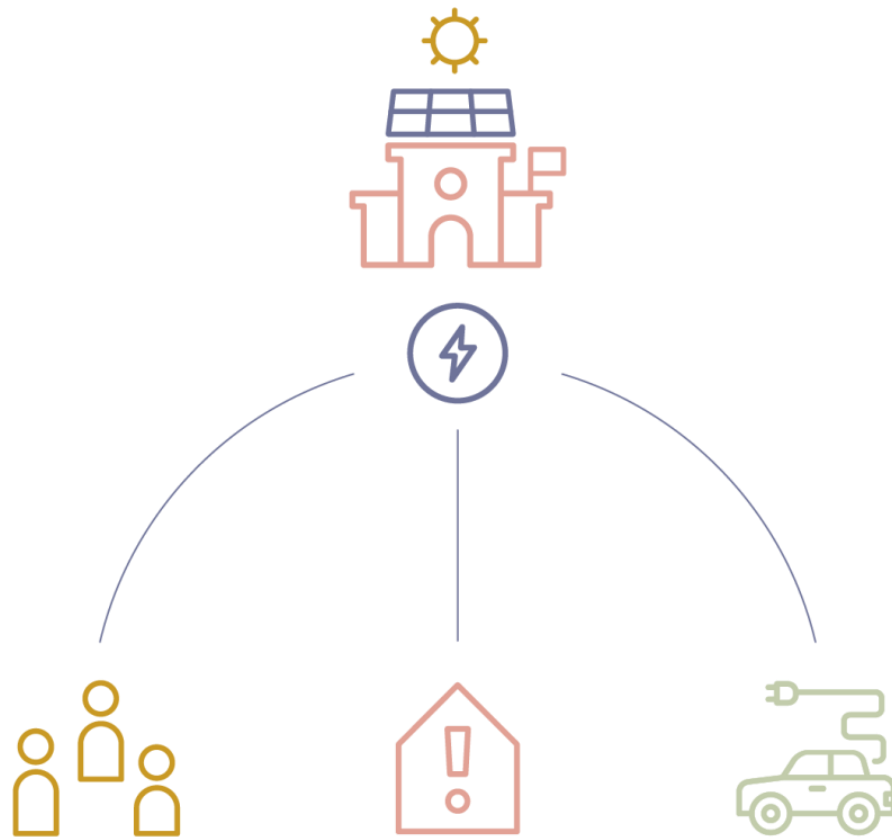
✓ **Ordenança fiscal**, aspectes més importants: El fet imposable és l'aprofitament especial del domini públic amb la cessió temporal de quotes de participació en la instal·lació solar d'autoconsum: **taxa** per a la cessió temporal de porcions de 0,5 / 1 /1,5 KWp.

Títol jurídic d'ocupació :

✓ Llicència o autorització demanial

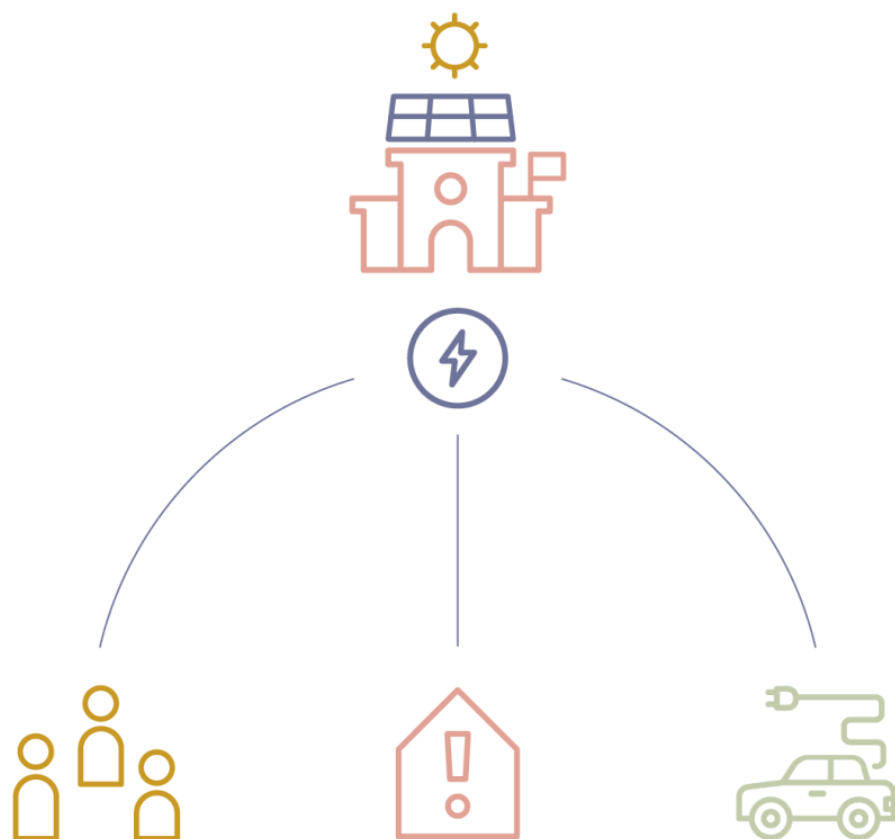
✓ Bases reguladores **concurs cessió temporal** participacions quotes: És una convocatòria pública via concurs, d'acord amb els principis de publicitat i concurrència entre veïns, distància 2 km. Durada autorització màxim 4 anys*, sense perjudici de fer una nova autorització un cop finalitzada. Es pot fer també, 1+1+1+1, 4 anys. Es pot fer reserva de potencia per tema de pobresa energètica o persones vulnerables.

*Llei 33/2003, de 3 de novembre, del patrimoni de les administracions públiques. Article 92.
autoritzacions: 3. *Las autorizaciones habrán de otorgarse por tiempo determinado. Su plazo máximo de duración, incluidas las prórrogas, será de cuatro años.*

Bases del concurs

- ✓ Identificació de les instal·lacions
- ✓ Quotes de participació i potencia a concurs. $X \text{ KWp} = X \text{ €/anuals}$
- ✓ Durada i característiques de la llicència (durada,...)
- ✓ Condicions de participació
- ✓ Mesa i modalitat d'adjudicació. Normalment sorteig.
- ✓ Altres: Procediment de la resolució i notificació, tractament de dades, règim de recursos...
- ✓ Documentació necessària: Model normalitzat de sol·licitud, Còpia de l'última factura d'electricitat, en cas de persona jurídica, justificant acreditatiu de representació legal de l'empresa, declaració d'acceptació de la necessitat de que el titular del CUPS d'electricitat, signi una autorització per a completar els tràmits necessaris

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**
Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva
Diputació de Girona

Diputació de Girona

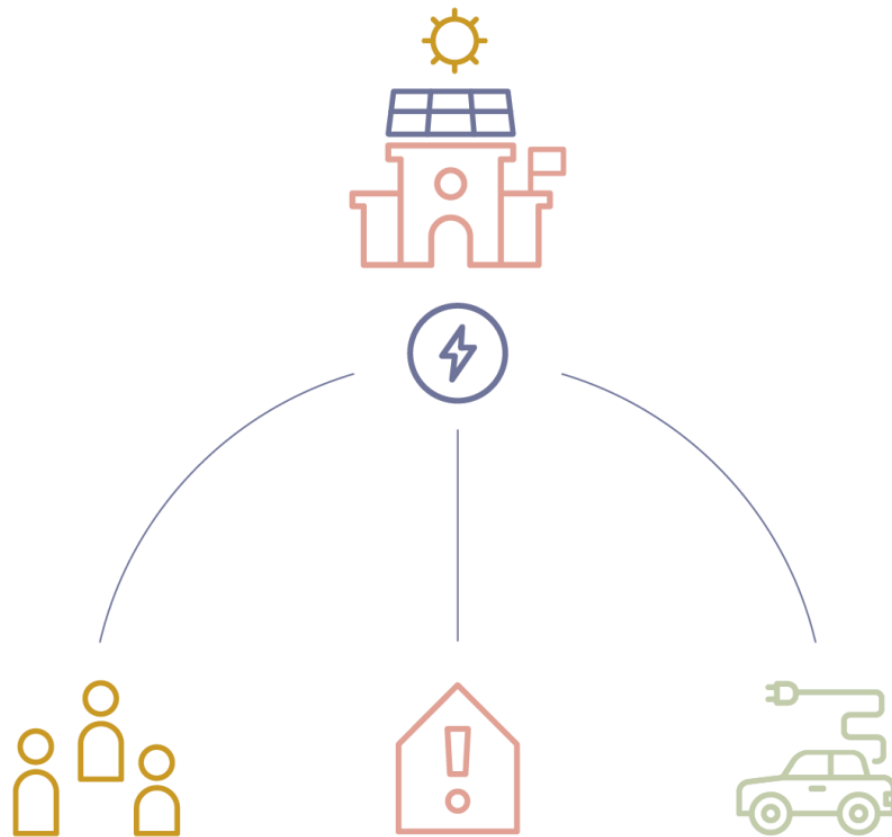
AJUNTAMENT IMPULSOR

Ordenança fiscal i taxa

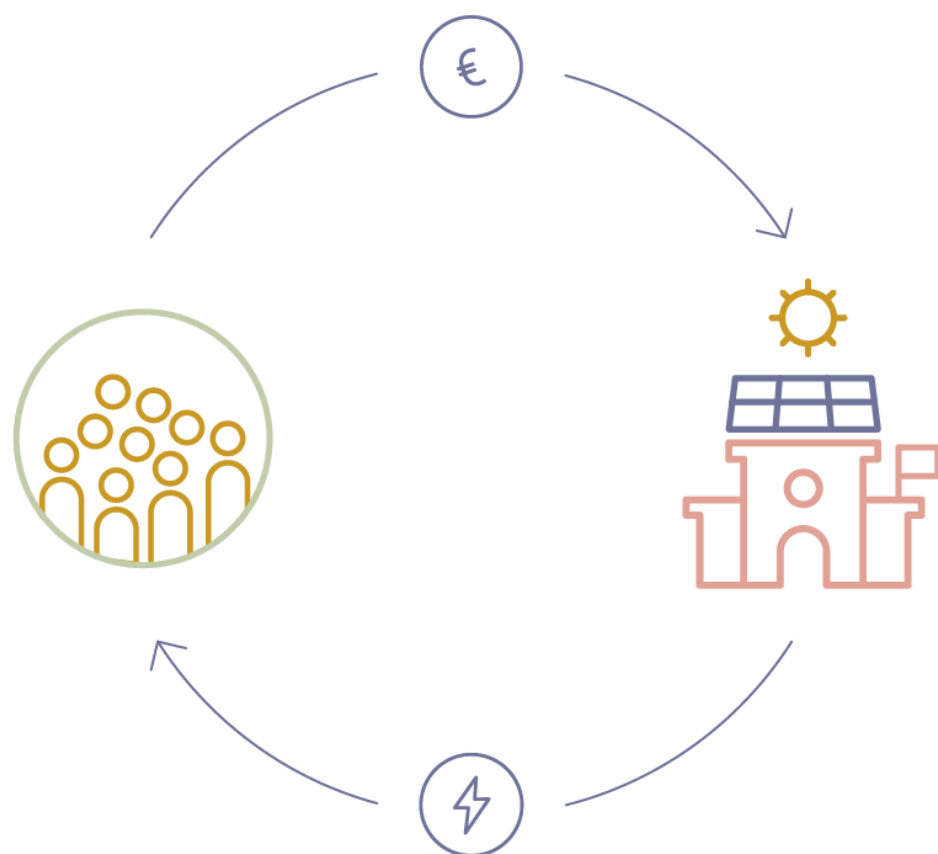
X KWp = X €/anuals

✓ Estudi tecnicoeconòmic de la taxa

- Cost de la instal·lació fotovoltaica
- Manteniment anual i costos de reposició d'elements de la instal·lació
- Cost Plataforma de gestió energètica
- Cost de gestió de la CLE
- Cost administratiu

AJUNTAMENT FACILITADOR

Titular de l'equipament: **Ajuntament**

Mecanisme emprat per compartir l'energia: **Autoconsum Col·lectiu amb connexió a la xarxa interior d'un consumidor i altres consumidors a través de xarxa (RD 244/2019)**

Titular de la instal·lació: **Comunitat energètica**

Figura jurídica: **Si → Comunitat energètica**

Qui pot consumir l'energia generada: **veïns, comerços... (socis de la comunitat energètica) i equipaments municipals (mitjançant cànon).**

AJUNTAMENT FACILITADOR

El procediment de cessió de la coberta/instal·lacions dependrà de:

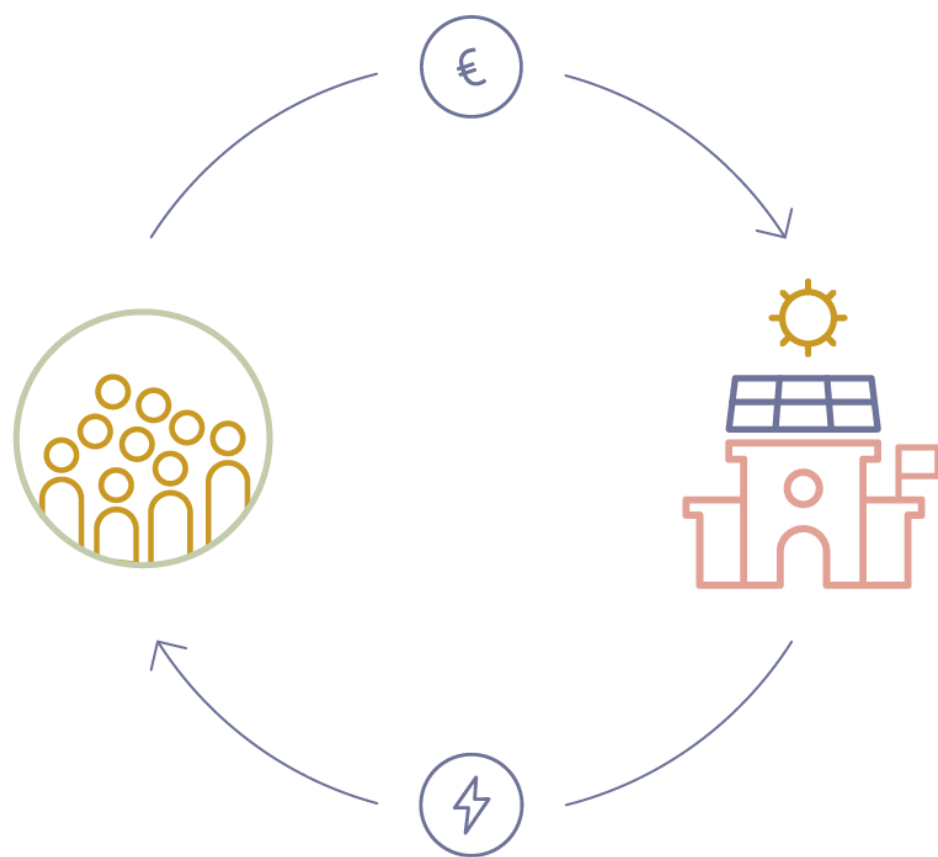
Existència de la **comunitat energètica**

Existència de **cobertes aptes o instal·lacions a cedir**

Si es tracta d'un **bé patrimonial o bé de domini públic**

Si es fa per **concurs o per adjudicació directa**

Caldrà definir condicions: durada, obligacions del concessionari (subscripció assegurança, manteniment de les instal·lacions,...), cànon (econòmic o en espècies - % de l'energia generada), criteris d'adjudicació en cas de concurs.

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**
Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva
Diputació de Girona

Diputació de Girona

GUIA 1 ELECCIÓ FIGURA JURÍDICA

Dona resposta als dubtes que es pot plantejar un grup de veïns a l'hora de posar en marxa una comunitat energètica i escollir una figura jurídica determinada.

GUIA 2 ESTUDI VIABILITAT PROJECTES

Dona resposta a les necessitats d'una comunitat energètica de valorar la viabilitat econòmica dels projectes d'autoconsum fotovoltaic que es plantegin desenvolupar en base als costos i ingressos previstos i necessaris

GUIA 3 CESSIÓ DE COBERTES A CE

Dona resposta als ajuntaments respecte a la cessió de cobertes o instal·lacions fotovoltaïques a la ciutadania constituïda com a comunitat energètica com a entitat jurídica sense ànim de lucre.

GUIES EN FASE DE REDACCIÓ I TESTEIG

GUIA 1: GUIA DE SUPORT PER A LA CREACIÓ DE COMUNITATS ENERGÈTIQUES

- **Què és una Comunitat Energètica?** Directiva UE, RD, Possibles figures jurídiques, Associacions, Cooperatives, Societats Mixtes, Taula comparativa de models.
- **Quins rols pot tenir l'ajuntament dins de la CE?** Impulsora, Lideratge, Participant, Facilitador
- **Quines accions articula una CE?** Generació energia sostenible, Autoconsum, Assessorament energètic, Mobilitat compartida, Difusió i pedagogia ambiental, Feina sociocomunitaria
- **Passos per a crear i mantenir una Comunitat Energètica.**
- **Origen del capital i de les instal·lacions de la CE.** Capital públic, Capital privat, Subvencions i ajudes.
- **Què definim als estatuts i què al reglament intern?** Tipus de socis i sòcies, Quota inicial, Quota anual, Règim sancionador, Com gestionar altes i baixes, Plaços i protocol en cas de baixa
- **ANEXOS:** Model estatuts CE associació, Model estatuts CE cooperativa, Model acta fundacional d'associació, Model acta constitució cooperativa i Model reglament intern

GUIA 2: GUIA DE SUPORT PER A L'ESTUDI DE VIABILITAT ECONÒMICA DE PROJECTES D'AUTOCONSUM FOTVOLTAIC

- **Processos d'activació FV segons normativa i actors implicats:** línia temporal il·lustrativa del procés per a posada en marxa una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum per ubicar i posar en context els costos que s'expliquen a continuació.
- **Viabilitat econòmica (com a mínim a 25 anys):** Introducció sobre el marc del projecte i l'estructura de negoci de la CE.
- **PiG:** Pèrdues i guanys: Ingressos, Costos variables, Marge de contribució, Costos fixos, EBITDA
- **Tresoreria.** Corrent, Financer
- **Despeses:** Projecte tècnic, Cost instal·lació claus en mà, Cànon cessió/lloguer de cobertes i/o instal·lacions. Manteniments preventiu i correctiu dels equips. Assegurança. Gestió energètica i administrativa. Impostos. Inversió o finançament de sistemes de producció energètica col·lectiva.
- **Ingressos:** Quotes d'ingrés, Quotes anuals, Ingressos de venda d'excedents, Finançament extern, Finançament intern, Balanç econòmic.
- **IVA:** Iva repercutit, Iva suportat, A pagar HP, A cobrar HP

ANEXOS

GUIA 2: GUIA DE SUPORT PER A L'ESTUDI DE VIABILITAT ECONÒMICA DE PROJECTES FOTOVOLTAICS

- **Préstecs**
- **Inversions materials** (calcular també les taxes d'amortització)
- **Subvencions rebudes**
- **Altres Beneficis indirectes / intangibles de la CE**
- **Col·lectivització i homogeneïtzació (repartiment) de l'estalvi col·lectiu.**
- **Reducció de la volatilitat dels preus energètics.**
- **Suport econòmic a personal d'estructura.**
- **Repartiment i reinversió de l'estalvi col·lectiu per al creixement de la CE i per a la promoció de nous projectes via dotació de fons d'inversió en nous projectes.**
- **Models de finançament**

GUIA 2: GUIA DE SUPORT PER A L'ESTUDI DE VIABILITAT ECONÒMICA DE PROJECTES FOTOVOLTAICS

- **Conclusions i consells:**
 - **Nivell tècnic**
 - **Nivell administratiu**
 - **Nivell econòmic**
 - **Nivell ambiental**
 - **Nivell social**
- **ANEXOS**
- **Presentació de la eina excel per calcular la viabilitat econòmica.**
- **Eina excel per calcular la viabilitat econòmica**

GUIA 3: GUIA PER A LA CESSIÓ DE COBERTES I/O INSTAL·LACIONS A COMUNITATS ENERGÈTIQUES

- **Quines cobertes o instal·lacions pot cedir una administració pública?** Classificació cobertes i instal·lacions en funció de si és un bé demanial o patrimonial
- **A qui li puc cedir una coberta o instal·lació?** El cas de les comunitats energètiques.
- **Què es pot considerar una comunitat energètica jurídicament parlant?** Directiva Europea, Figures jurídiques que poden tenir les CE, Què passa si aquesta CE canvia la seva forma jurídica?
- **Com es pot cedir una coberta o instal·lació a una CE?** CE amb ànim de lucre > Licitació, CE sense ànim de lucre > Model de cessió temporal directa
- **Quins elements poden variar en un conveni de cessió?** Cànon, Despeses associades, Taxes, Titularitat, Drets i deures
- **Com pot la meua administració beneficiar-se de la producció energètica com a contraprestació per la cessió efectuada? Pot participar una administració d'una CE?**

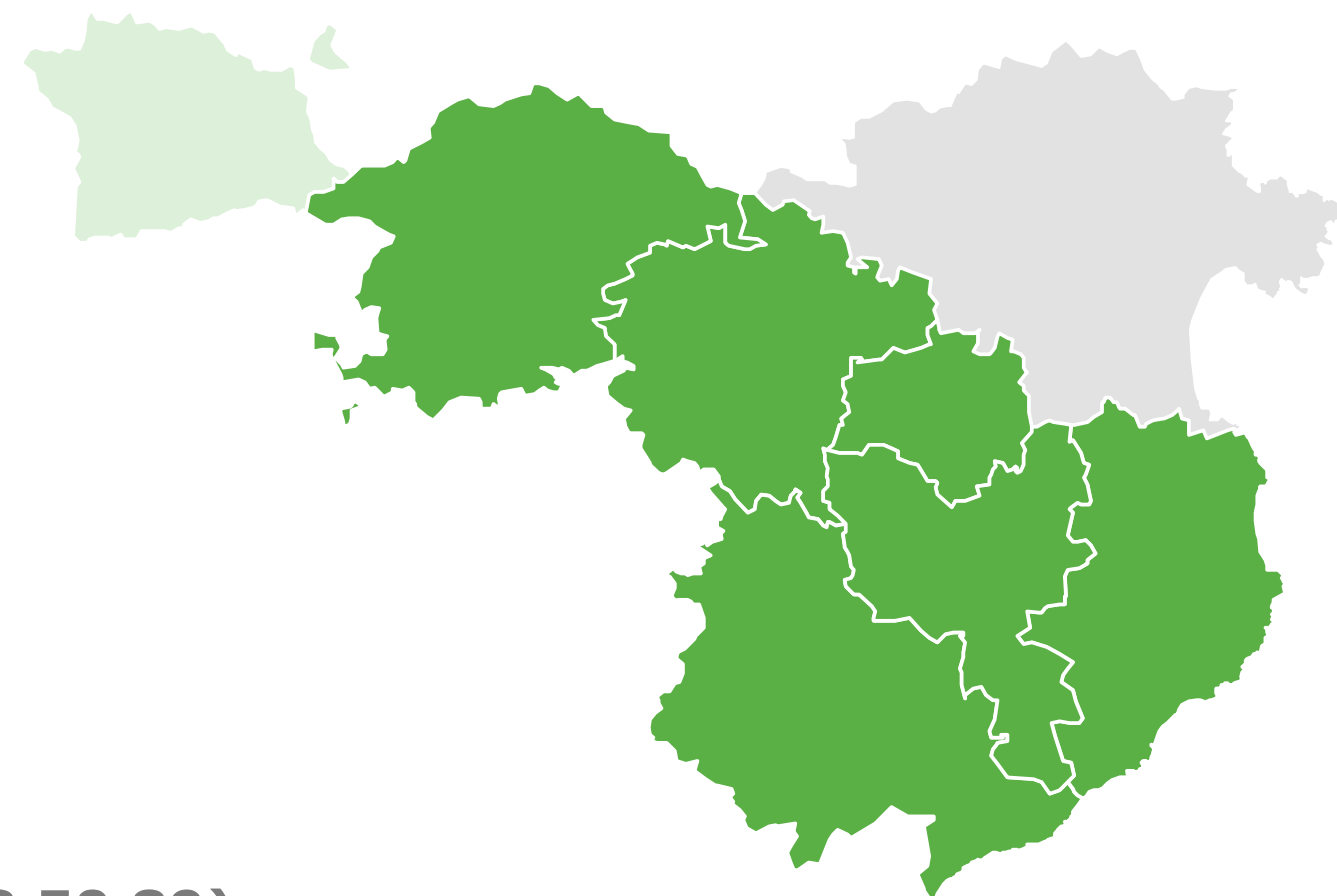
GUIA 3: GUIA PER A LA CESSIÓ DE COBERTES I/O INSTAL·LACIONS A COMUNITATS ENERGÈTIQUES

- **Un cop finalitzada aquesta cessió, què passa?**
- **Qui serà titular de la instal·lació? i de la coberta?**
- **Qui realitza la inversió?**
- **Registre de la propietat**
- **Passes a seguir per cedir una coberta municipal**
- **Passes a seguir per cedir una instal·lació FV**
- **ANEXOS:**
 - **Documents model de cessió de coberta**
 - **Documents model de cessió d'instal·lació FV**

XARXA D'OFICINES COMARCALS DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA DE LA DIPUTACIÓ DE GIRONA

- El Baix Empordà: Josep Pujol (jpujol@ddgi.cat ; 972 64 23 10)
- El Gironès: Marta Pagès (mpages@ddgi.cat ; 972 21 32 62)
- El Pla de l'Estany: Genís Hugas (ghugas@ddgi.cat ; 972 57 35 50)
- El Ripollès: Eudald Hueso (ehueso@ddgi.cat ; 972 70 44 99)
- La Selva: Arnau Farguell (afarguell@ddgi.cat ; 972 84 21 61)
- La Garrotxa: Isabel Cotxà (icotxa@ddgi.cat ; 638 124 904)
- La Cerdanya (temporalment): Anna Camp (acamp@ddgi.cat ; 972 18 50 89)
- Treballem en coordinació amb els Consells Comarcals - la Xarxa d'Oficines Comarcals de Transició Energètica de la Generalitat de Catalunya i les Agències Comarcals d'Energia
- L'Alt Empordà: Agència Comarcal de l'Energia i Clima (ACEC) (mfrigola@altemporda.cat; 972503088)

**OFICINES COMARCALS
DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA**

Consells comarcals del Baix Empordà,
la Cerdanya, la Garrotxa, el Gironès,
el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva

Diputació de Girona

Diputació de Girona